

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Міністерства освіти і науки України  
11 липня 2019 року № 977

(у редакції наказу Міністерства освіти і  
науки України

\_\_\_\_\_ 2021 р. № \_\_\_\_\_)

## **ПОЛОЖЕННЯ**

про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка  
здобувачів вищої освіти

### **I. Загальні положення**

1. Це Положення визначає основні засади та порядок проведення акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, як інструменту зовнішнього забезпечення якості вищої освіти в Україні (далі – акредитація).

Акредитація полягає в оцінюванні освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти за освітньою програмою згідно із визначеними цим Положенням критеріями.

2. Це Положення поширюється на будь-який заклад освіти (наукову установу), що відповідно до законодавства та ліцензії провадить освітню діяльність у сфері вищої освіти (далі – заклад освіти).

Вимоги цього Положення поширюються також на (територіально) відокремлені структурні підрозділи відповідних закладів освіти (у тому числі, інших країн), якщо їх право на провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти зазначено в ліцензії відповідної юридичної особи. Освітні програми, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти у таких структурних підрозділах, підлягають окремій акредитації у порядку, встановленому цим Положенням.

3. Терміни, що вживаються у цьому Положенні, крім тих, що у ньому визначені, мають значення, наведене у Бюджетному кодексі України, Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту».

4. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (далі – Національне агентство) здійснює акредитацію відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», статуту Національного агентства, цього Положення та інших актів законодавства.

Визнання сертифікатів про акредитацію, виданих іноземними акредитаційними агентствами чи незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти, здійснюється у порядку, визначеному цим Положенням.

Акредитація проводиться з ініціативи закладу освіти.

5. Метою акредитації є:

1) підтвердження відповідності освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою вимогам законодавства та критеріям, визначеним цим Положенням;

2) надання рекомендацій та консультацій закладам освіти щодо вдосконалення освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою;

3) надання усім заінтересованим сторонам інформації про освітню програму, освітню діяльність за цією програмою, наукові здобутки у відповідній галузі знань/предметній області, ефективність процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти за освітньою програмою;

4) посилення довіри до вищої освіти в Україні;

5) сприяння інтеграції українських закладів освіти до Європейського простору вищої освіти.

6. Акредитація освітньої програми здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання якості освітньої програми, наведених у додатку до цього Положення (далі – Критерії), які базуються на Стандартах і рекомендаціях із забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти.

7. Критерії застосовуються закладом освіти для підготовки відомостей про самооцінювання, а також Національним агентством, його галузевими експертними радами (далі – ГЕР) та експертами під час проведення акредитації.

Оцінювання освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою здійснюється за кожним Критерієм згідно зі шкалою оцінювання, що охоплює чотири рівні відповідності:

рівень «F» – освітня програма та/або освітня діяльність за цією програмою не відповідає визначеному Критерію, і виявлені недоліки мають фундаментальний характер та/або не можуть бути усунуті протягом одного року;

рівень «E» – освітня програма та/або освітня діяльність за цією програмою не повністю відповідає визначеному Критерію, і виявлені недоліки можуть бути усунуті протягом одного року;

рівень «В» – освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному Критерію або загалом відповідають визначеному Критерію з недоліками, що не є суттєвими;

рівень «А» – освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному Критерію, а також мають інноваційний/взірцевий характер.

Під час акредитації міждисциплінарних освітніх програм Критерії застосовуються з урахуванням вимог до таких програм, затверджених центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

8. Заклад освіти, Національне агентство, ГЕР, експерти зобов'язані забезпечити належне проведення акредитації, діяти добросовісно у взаємовідносинах, пов'язаних з акредитацією.

9. Під час проведення акредитації використовуються дані, внесені до Єдиної державної електронної бази з питань освіти (далі – ЄДЕБО).

Національне агентство отримує доступ до даних ЄДЕБО в обсязі, необхідному для проведення акредитації.

10. Документи, передбачені цим Положенням, подаються до Національного агентства в електронному вигляді із застосуванням кваліфікованого електронного підпису через інформаційну систему Національного агентства.

Особливості подання до Національного агентства документів, які містять інформацію з обмеженим доступом (службову або таємну), визначені розділом VII цього Положення.

У разі настання обставин, що унеможливають функціонування інформаційної системи Національного агентства, документи можуть подаватися в іншому порядку, визначеному Національним агентством.

11. Форми документів, передбачених цим Положенням, встановлюються Національним агентством та оприлюднюються на його офіційному вебсайті.

12. Фізичні та юридичні особи на будь-якому етапі проведення акредитації мають право подавати до Національного агентства інформацію щодо освітньої програми, яка акредитується. Ця інформація враховується під час опрацювання акредитаційної справи на відповідному етапі.

## **II. Порядок проведення акредитації**

1. Акредитація освітньої програми вперше проводиться у навчальному році, в якому згідно з навчальним планом буде виконано не менше 75 відсотків від обсягу кредитів Європейської кредитно-трансфертної системи, передбаченого для першого набору здобувачів вищої освіти за відповідною програмою. Навчальний рік для цілей цього Положення вважається таким, що розпочинається 1 вересня та закінчується 31 серпня наступного року, якщо

заклад вищої освіти не надає документальних підтверджень використання іншого графіку освітнього процесу.

2. Наступна (чергова) акредитація проводиться впродовж останнього року строку дії сертифіката про акредитацію відповідної освітньої програми. У разі подання закладом освіти заяви про проведення акредитації після спливу строку дії відповідного сертифіката така акредитація вважається акредитацією вперше.

Акредитація, що проводиться після прийняття рішення про умовну (відкладену) акредитацію, вважається акредитацією вперше.

Заклад освіти має право достроково ініціювати проведення наступної (чергової) акредитації.

Одна і та ж освітня програма може проходити акредитацію протягом одного навчального року лише один раз.

3. Заклади освіти у період з 15 квітня по 15 липня кожного року через інформаційну систему інформують Національне агентство про намір акредитувати освітні програми в наступному навчальному році. До 15 серпня кожного року секретаріат Національного агентства складає та оприлюднює графік прийняття заяв про акредитацію освітніх програм у наступному навчальному році (далі – графік прийняття заяв).

При складанні графіка прийняття заяв ураховується кількість освітніх програм, що їх заклад освіти бажає акредитувати, плановані дати випуску здобувачів вищої освіти, потенційна завантаженість експертів, які залучатимуться до проведення акредитаційної експертизи, та ГЕР тощо.

Національне агентство може зазначити у графіку прийняття заяв можливість проведення одночасної акредитації не більше трьох освітніх програм одного закладу освіти (включаючи міждисциплінарні) у межах однієї галузі знань або спеціальності одного рівня вищої освіти (за винятком узгоджених (спільних) освітніх програм).

Графік прийняття заяв може бути змінений Національним агентством з власної ініціативи або на підставі мотивованого звернення закладу освіти.

4. Заклад освіти, що бажає акредитувати освітню програму, у термін, встановлений у графіку прийняття заяв, подає Національному агентству:

- 1) заяву про проведення акредитації освітньої програми;
- 2) відомості про самооцінювання освітньої програми;
- 3) затверджені в установленому порядку освітню програму та навчальний план за цією програмою;
- 4) на власний розсуд – інші документи або посилання на електронні ресурси, що підтверджують інформацію, наведену у відомостях про самооцінювання освітньої програми.

За зміст відомостей про самооцінювання освітньої програми та участь закладу освіти у процесі акредитації відповідає визначений закладом освіти науково-педагогічний або науковий працівник, який працює у закладі освіти за основним місцем роботи, – гарант освітньої програми.

Одна особа може одночасно бути гарантом тільки однієї освітньої програми. Функції, повноваження, порядок призначення та вимоги до гаранта освітньої програми визначаються закладом освіти самостійно.

Заява про проведення акредитації освітньої програми підписується керівником закладу освіти або іншою посадовою особою, уповноваженою на це закладом освіти.

Особливості подання заяви про проведення акредитації узгодженої між закладами вищої освіти освітньої програми визначені в розділі VIII цього Положення.

5. Подана закладом освіти заява про проведення акредитації освітньої програми реєструється секретаріатом Національного агентства.

Зазначена заява не підлягає реєстрації, а документи, подані разом з нею, не розглядаються у випадку подання заяви та/або інших документів із порушенням вимог цього Положення, про що секретаріат Національного агентства повідомляє заклад освіти протягом трьох робочих днів з дня отримання заяви.

6. Усі документи щодо проведення акредитації, у тому числі надані закладом освіти відповідно до пункту 4 цього розділу, формуються в акредитаційну справу, що ведеться в електронному вигляді в інформаційній системі Національного агентства. Ведення, облік та зберігання акредитаційних справ, у тому числі архівне, здійснює секретаріат Національного агентства.

7. Упродовж п'яти робочих днів із дня реєстрації заяви про проведення акредитації Голова Національного агентства видає наказ про утворення експертної групи, що проводитиме акредитаційну експертизу освітньої програми, визначає строк її роботи, у тому числі дати роботи експертної групи у відповідному закладі освіти, та кінцевий термін подання звіту експертної групи про результати проведення акредитаційної експертизи, що містить оцінку освітньої програми, освітньої діяльності за цією програмою відповідно до Критеріїв і рекомендації з їх удосконалення (далі – звіт). Робота експертної групи у закладі освіти розпочинається, як правило, не пізніше як через два тижні з дня видання наказу про утворення експертної групи.

Експертна група формується в складі керівника та двох експертів, у тому числі одного експерта з числа здобувачів вищої освіти, якщо інше не передбачене цим Положенням.

На підставі подання роботодавця, організації (об'єднання) роботодавців, професійної асоціації, що вноситься не пізніше як за п'ять робочих днів до початку роботи експертної групи у закладі освіти, до її складу може бути залучений представник роботодавців (за його згодою та погодженням Голови Національного агентства). Участь такого представника у роботі експертної групи не оплачується закладом вищої освіти та Національним агентством. (Участь такого експерта в акредитації освітньої програми здійснюється за рахунок роботодавця, організації (об'єднання) роботодавців, професійної асоціації, від яких було подання).

Експертна група може формуватися без залучення експерта з числа здобувачів вищої освіти у випадку проведення акредитації освітньої програми зі спеціальності, що належить до галузі знань 25 “Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону”, або у разі, якщо проведення акредитаційної експертизи вимагає доступу до інформації з обмеженим доступом.

До складу експертної групи не включаються експерти, які працюють (у тому числі на умовах сумісництва або академічної мобільності) чи працювали впродовж двох попередніх років або навчаються чи навчались впродовж двох попередніх років (у тому числі в межах програм академічної мобільності, програм післядипломної освіти тощо) у відповідному закладі освіти, чи за наявності інших обставин, що свідчать про реальний чи потенційний конфлікт інтересів.

Керівнику та членам експертної групи надається доступ до матеріалів акредитаційної справи в електронному вигляді для попереднього вивчення.

За запитом керівника експертної групи заклад освіти надає керівнику та членам експертної групи тимчасовий доступ до матеріалів дистанційного навчання на відповідних інформаційно-комунікаційних платформах (за наявності). Відмова закладу освіти в наданні такого доступу прирівнюється до недопуску експертної групи до закладу освіти.

8. До складу експертної групи залучається міжнародний експерт:

1) у випадку акредитації освітньої програми, узгодженої між українським та іноземним закладами освіти (розділ VIII цього Положення);

2) щодо будь-якої іншої освітньої програми – за ініціативою або згодою закладу освіти.

У разі залучення міжнародного експерта заклад освіти забезпечує:

1) переклад документів, що подавалися для акредитації, англійською мовою;

2) проведення зустрічей під час акредитаційної експертизи англійською мовою або їх синхронний переклад цією мовою.

9. У разі одночасної акредитації двох чи трьох освітніх програм склад експертної групи збільшується на одного або двох експертів, відповідно.

10. Експерт може бути відкликаний зі складу експертної групи із одночасною заміною на іншого експерта з урахуванням вимог, встановлених до складу експертної групи цим Положенням, та до дати початку роботи експертної групи у закладі освіти.

Заміна експерта може відбутися, зокрема, за заявою закладу освіти, у якій обґрунтовується наявність конфлікту інтересів або наводяться інші обставини, що дають підстави для обґрунтованого припущення про упередженість експерта. Така заява подається, як правило, не пізніше ніж за п'ять робочих днів до початку роботи експертної групи у закладі освіти.

Настання обставин, що унеможливають належне закінчення акредитаційної експертизи та/або подання звіту відповідно до вимог цього

Положення, є підставою для скасування рішення про призначення експертної групи, що тягне за собою втрату її повноважень. У такому випадку призначається нова експертна група відповідно до вимог цього Положення, а акредитаційна експертиза розпочинається спочатку.

11. Акредитаційна експертиза передбачає:

1) попереднє вивчення експертною групою відомостей про самооцінювання, доданих до них матеріалів, а також усіх інших матеріалів та інформації, включаючи надану секретаріатом Національного агентства, що стосується освітньої програми і освітньої діяльності закладу освіти за цією програмою;

2) формування програми роботи експертної групи у закладі освіти та узгодження її із закладом освіти;

3) роботу експертної групи в закладі освіти з метою уточнення фактів, вказаних у відомостях про самооцінювання, обговорення з представниками зацікавлених сторін освітньої програми та освітньої діяльності закладу освіти за цією програмою, формування рекомендацій щодо вдосконалення якості освітньої діяльності закладу освіти за цією програмою;

4) складання експертною групою проєкту звіту і подання його до секретаріату Національного агентства для отримання відгуку;

5) доопрацювання експертною групою проєкту звіту (за наявності відгуку секретаріату Національного агентства), його підписання і подання остаточної його версії до інформаційної системи Національного агентства.

12. Під час акредитаційної експертизи експертна група має право на свій обґрунтований запит отримувати додаткову інформацію стосовно освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією програмою від закладу освіти, яка не є загальнодоступною.

Запити на отримання додаткової інформації та відповіді закладу освіти на них надсилаються винятково з використанням інформаційної системи Національного агентства.

13. Програма роботи експертної групи узгоджується її керівником та керівником закладу освіти або гарантом освітньої програми в інформаційній системі Національного агентства не пізніше ніж за три робочі дні до початку роботи експертної групи у закладі освіти.

Тривалість роботи експертної групи у закладі освіти не може перевищувати трьох робочих днів, крім випадку, визначеного пунктом 4 розділу VII цього Положення.

Дотримання програми роботи експертної групи є обов'язковим для закладу освіти та експертної групи. Заклад освіти, зокрема, забезпечує у визначений програмою роботи експертної групи час присутність осіб, з якими заплановані зустрічі, індивідуальні співбесіди, інтерв'ю (представників керівництва закладу, навчально-наукових інститутів, факультетів, центрів, відділів, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, представників органів студентського самоврядування, товариств (рад) молодих вчених, здобувачів

вищої освіти, випускників, роботодавців тощо). За необхідності та погодженням з експертною групою ці особи мають право участь у зустрічах, індивідуальних співбесідах, інтерв'ю дистанційно (з використанням технічних засобів відеозв'язку).

Програма роботи експертної групи передбачає проведення відкритої зустрічі, у якій можуть брати участь будь-які особи, крім гаранта освітньої програми та представників адміністрації закладу освіти.

14. Експерти можуть брати участь в акредитаційній експертизі очно або дистанційно (з використанням технічних засобів відеозв'язку). Відомості щодо форми участі кожного з експертів в акредитаційній експертизі зазначаються у наказі про утворення експертної групи. Дозволяється змішана форма роботи експертної групи, коли частина експертів бере участь в акредитаційній експертизі безпосередньо в закладі вищої освіти, а інші беруть участь дистанційно.

Акредитаційна експертиза освітньої програми із спеціальності, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації з професії, для якої запроваджено додаткове регулювання проводиться в змішаній або очній формі, крім випадків коли фізична присутність експерта або його пересування до місця проведення експертизи обмежено законодавством.

У разі, якщо проведення акредитаційної експертизи передбачає необхідність ознайомлення з інформацією з обмеженим доступом (службовою або таємною), не менше одного експерта обов'язково беруть участь в такій експертизі безпосередньо в закладі вищої освіти.

15. Члени Національного агентства за згодою та/або співробітники секретаріату Національного агентства за дорученням Голови Національного агентства можуть брати участь в роботі експертної групи в закладі освіти як спостерігачі. Спостерігачем не може бути особа, яка має конфлікт інтересів щодо керівника та/або членів експертної групи, та/або закладу освіти, освітня програма якого акредитується.

Спостерігач оцінює відповідність процедури акредитаційної експертизи цьому Положенню та узгодженій програмі роботи експертної групи. За необхідності в перервах між зустрічами спостерігач може надавати консультативну допомогу експертній групі з процедурних питань.

Спостерігач упродовж п'яти робочих днів з дня завершення роботи експертної групи у закладі освіти надає Національному агентству звіт, який береться до уваги під час розгляду акредитаційної справи Національним агентством.

Спостерігач не має права втручатись у роботу експертної групи та розголошувати будь-яку інформацію, отриману під час спостереження, до моменту прийняття Національним агентством рішення за наслідками розгляду акредитаційної справи (окрім подання звіту про результати спостереження).

Витрати щодо участі спостерігача в акредитаційній експертизі здійснюються за рахунок Національного агентства.



16. Керівники закладів освіти, підприємств, установ та організацій, де працюють (у тому числі на умовах сумісництва) працівники або навчаються здобувачі вищої освіти, які беруть участь у проведенні акредитаційної експертизи як експерти, сприяють участі таких осіб у проведенні акредитаційної експертизи.

На час проведення виїзду до закладу вищої освіти члени експертної групи звільняються від виконання обов'язків за місцем роботи (науково-педагогічні працівники) або навчання (здобувачі вищої освіти) при забезпеченні повного виконання планового річного навантаження.

17. За результатами акредитаційної експертизи експертна група у строк, визначений у наказі про її утворення, складає проєкт звіту і направляє його до секретаріату Національного агентства.

Секретаріат Національного агентства після отримання проєкту звіту опрацьовує його та за наявності пропозицій щодо удосконалення аргументації та/або рекомендацій для закладу освіти надає експертній групі відгук на проєкт звіту. Відгук не може стосуватися визначеного експертною групою рівня відповідності Критеріям.

Якщо секретаріат Національного агентства надав відгук, експертна група доопрацьовує проєкт звіту, підписує його та подає до Національного агентства. Експертна група не має права змінювати визначений рівень відповідності Критеріям під час доопрацювання звіту.

Загальний строк для подання звіту (з урахуванням часу для надання відгуку секретаріату Національного агентства та доопрацювання проєкту звіту), як правило, не має перевищувати дванадцятьох робочих днів (чотирнадцятьох робочих днів – у разі одночасної акредитації двох чи трьох освітніх програм) з дня завершення роботи у закладі освіти.

18. Звіт підписується кожним членом експертної групи. Член експертної групи, який повністю або частково не погоджується із зазначеними у звіті оцінками відповідності Критеріям та/або рекомендаціями, має право підписати його з окремою думкою, яка долучається до звіту і є його невід'ємною частиною. Якщо експерт не погоджується з оцінкою відповідності певному Критерію, він зобов'язаний навести і обґрунтувати власну позицію.

У разі участі в акредитаційній експертизі представника роботодавців до звіту долучається його дорадчий висновок.

У разі залучення до акредитаційної експертизи міжнародного експерта, звіт подається українською та англійською мовами.

У випадку проведення одночасної акредитації двох чи трьох освітніх програм звіт складається окремо щодо кожної з них.

19. Після подання звіту він стає доступним для керівника закладу освіти та гаранта освітньої програми в інформаційній системі Національного агентства.

20. Керівник закладу освіти має право впродовж трьох робочих днів, починаючи із дня наступного після отримання доступу до звіту, надати мотивовані зауваження до нього (де може бути зазначена, у тому числі,

інформація про порушення експертною групою вимог цього Положення щодо проведення акредитаційної експертизи) або зазначити про відсутність таких зауважень.

21. Не пізніше наступного робочого дня після дня подання керівником закладу освіти зауважень до звіту, зазначення про відсутність зауважень або наступного робочого дня після завершення строку для подання таких зауважень акредитаційна справа стає доступною членам відповідної GER.

Для підготовки проєкту експертного висновку голова GER або його заступник не пізніше, як упродовж трьох робочих днів призначає доповідача з числа членів відповідної GER.

GER, що розглядатиме акредитаційну справу, визначається залежно від спеціальності освітньої програми у порядку, встановленому положенням про GER, яке затверджується Національним агентством.

У разі акредитації міждисциплінарної освітньої програми, що реалізовується за спеціальностями різних галузей знань, акредитаційна справа розглядається спільно відповідними GER.

22. Доповідач на основі матеріалів акредитаційної справи впродовж п'яти робочих днів із дня його призначення забезпечує підготовку проєкту експертного висновку GER, який має містити обґрунтовану пропозицію щодо ухвалення Національним агентством одного з рішень, передбачених підпунктами 1–4, 6 пункту 2, підпунктами 1, 2, 4 пункту 3 розділу III цього Положення.

Голова GER або його заступник не пізніше як за п'ять робочих днів до планованого засідання GER надає доступ до проєкту експертного висновку керівникові закладу освіти в інформаційній системі Національного агентства. Керівник закладу освіти впродовж трьох робочих днів із дня отримання доступу до проєкту експертного висновку має право надати мотивовані зауваження до нього або зазначити про відсутність таких зауважень.

Експертний висновок складається на основі звіту та інших матеріалів акредитаційної справи і має містити оцінку GER рівня відповідності освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою кожному Критерію, а також рекомендації GER щодо покращення якості відповідної освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією програмою. В експертному висновку GER має право змінити оцінку рівня відповідності, надану експертною групою, відповідно обґрунтувавши таку зміну.

23. Акредитаційна справа та проєкт експертного висновку розглядаються на засіданні GER, яка більшістю голосів від свого повного складу схвалює експертний висновок і направляє справу на розгляд Національного агентства.

Порядок проведення засідання GER, призначеного для розгляду акредитаційної справи, у тому числі дистанційного, визначається положенням про GER, затвердженим Національним агентством.

Члени GER, які працюють (у тому числі на умовах сумісництва або академічної мобільності) чи працювали впродовж двох попередніх років або

навчаються чи навчались впродовж двох попередніх років (у тому числі в межах програми академічної мобільності, програм післядипломної освіти тощо) у відповідному закладі освіти, чи за наявності інших обставин, що свідчать про реальний чи потенційний конфлікт інтересів, не беруть участь у розгляді справи та ухваленні рішення, яке стосується освітньої програми такого закладу освіти.

### **III. Розгляд акредитаційної справи та ухвалення рішення про акредитацію**

1. Акредитаційна справа розглядається на засіданні Національного агентства на підставі експертного висновку ГЕР, звіту експертної групи, відомостей про самооцінювання закладу вищої освіти, інших документів акредитаційної справи, пояснень закладів вищої освіти, інформації, розміщеної на офіційному сайті закладу вищої освіти, у державних реєстрах та базах.

2. За наслідками розгляду акредитаційної справи (крім випадків, передбачених пунктом 3 цього розділу) Національне агентство ухвалює одне з таких рішень:

1) про акредитацію освітньої програми з визначенням «зразкова» – якщо одночасно:

а) щодо жодного з Критеріїв не встановлено відповідність за рівнями «Е» чи «F»;

б) встановлено відповідність за рівнем «А» щодо п'яти і більше Критеріїв, включаючи Критерії 2 «Структура та зміст освітньої програми», 6 «Людські ресурси» і 8 «Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми», а для програм третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня – також Критерію 10 «Навчання через дослідження»;

2) про акредитацію освітньої програми – якщо одночасно:

а) встановлено відповідність за рівнем «В» за п'ятьма або більше Критеріями і щодо жодного з Критеріїв не встановлено відповідність за рівнями «Е» чи «F»;

б) встановлено відповідність за рівнем «А» щодо менше, ніж п'яти Критеріїв;

3) про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми – якщо одночасно:

а) встановлено відповідність за рівнем «Е» щодо одного або двох Критеріїв;

б) щодо жодного з Критеріїв не встановлено відповідність за рівнем «F»;

4) про відмову в акредитації освітньої програми – якщо наявний один із наступних випадків:

а) встановлено відповідність за рівнем «Е» щодо трьох і більше Критеріїв; або

б) встановлено відповідність за рівнем «F» хоча б одного з Критеріїв;

5) про повернення акредитаційної справи до ГЕР для повторного розгляду з підстав, визначених пунктом 4 цього розділу;

6) про призначення повторної акредитаційної експертизи з підстав, визначених пунктом 5 цього розділу.

Текст рішення, прийнятого Національним агентством відповідно до підпунктів 1-3 цього пункту, повинен містити рекомендації Національного агентства щодо покращення якості відповідної освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією програмою.

3. За наслідками розгляду акредитаційної справи щодо освітньої програми, яка за результатами попередніх двох акредитацій була акредитована умовно (відкладено), Національне агентство приймає одне з таких рішень:

1) про акредитацію освітньої програми – якщо щодо жодного з Критеріїв не встановлено відповідність за рівнями «Е» чи «F»;

2) про відмову в акредитації освітньої програми – якщо встановлено відповідність за рівнем «Е» чи «F» хоча б одного з Критеріїв;

3) про повернення акредитаційної справи до ГЕР для повторного розгляду з підстав, визначених пунктом 4 цього розділу;

4) про призначення повторної акредитаційної експертизи з підстав, визначених пунктом 5 цього розділу.

4. Національне агентство має право ухвалити мотивоване рішення про повернення акредитаційної справи до ГЕР для повторного розгляду, якщо:

1) експертний висновок ГЕР визнається необґрунтованим; або

2) ГЕР порушила процедуру розгляду акредитаційної справи; або

3) після розгляду акредитаційної справи ГЕР з'ясувалися нові суттєві обставини щодо освітньої програми та/або освітньої діяльності за освітньої програмою, які не були враховані ГЕР.

Національне агентство може повертати акредитаційну справу для повторного розгляду ГЕР не більше двох разів.

5. Національне агентство має право ухвалити мотивоване рішення про призначення повторної акредитаційної експертизи, якщо дійде висновку, що:

1) акредитаційна експертиза була проведена із суттєвим порушенням встановленої цим Положенням процедури. Суттєвим є порушення, яке вплинуло на результати акредитації; або

2) експертна група у звіті дійшла явно необґрунтованих висновків, зокрема, залишила поза увагою обставини, необхідні для ухвалення обґрунтованого рішення щодо акредитації.

У разі ухвалення рішення про призначення повторної акредитаційної експертизи процедура акредитації проводиться без її додаткової оплати закладом освіти.

Повторна акредитаційна експертиза розпочинається з етапу формування експертної групи. Для проведення повторної акредитаційної експертизи формується нова експертна група відповідно до пунктів 7–9 розділу II цього Положення, керівником групи призначається член Національного агентства, а

один з членів експертної групи – його заступником. До складу такої експертної групи не можуть залучатися особи, які були членами експертної групи, що проводила попередню акредитаційну експертизу, представниками роботодавців або спостерігачами.

Повторна акредитаційна експертиза проводиться на загальних підставах відповідно до цього Положення з урахуванням вимог цього пункту.

У разі ухвалення рішення про призначення повторної акредитаційної експертизи строк проведення акредитації обчислюється з дати прийняття рішення про її проведення.

Повторна акредитаційна експертиза може призначатися лише один раз.

6. Рішення Національного агентства, передбачені підпунктами 1–4 пункту 2, підпунктами 1, 2 пункту 3 цього розділу, повинні ґрунтуватися на:

1) оцінці рівнів відповідності Критеріям, поданій в експертному висновку ГЕР, – якщо Національне агентство повністю згодне з такою оцінкою; або

2) власній оцінці рівнів відповідності Критеріям, що відрізняється від оцінки, поданій в експертному висновку ГЕР, у тому числі оцінці, що повністю або частково збігається з оцінкою експертної групи, – якщо:

Національне агентство не погоджується з оцінкою, зазначеною в експертному висновку ГЕР; або

експертний висновок ГЕР містить пропозицію щодо призначення повторної акредитаційної експертизи, з чим Національне агентство не погоджується.

Рішення Національного агентства про призначення повторної акредитаційної експертизи може ґрунтуватися на встановленні підстав, визначених пунктом 5 цього розділу, ГЕР та/або безпосередньо Національним агентством під час розгляду акредитаційної справи.

7. Національне агентство має право ухвалити рішення про припинення акредитаційної процедури без прийняття рішення по суті у разі:

1) виявлення у поданих закладом освіти документах завідомо недостовірних відомостей, відмови закладу освіти в допуску до місця проведення акредитаційної експертизи членам експертної групи, створення закладом освіти перешкод для роботи експертної групи, відмови у наданні експертній групі доступу до навчальних матеріалів та/або інших матеріалів, які не знаходяться в публічному доступі, але мають істотне значення для оцінки відповідності освітньої програми та освітньої діяльності Критеріям, інших протиправних або недобросовісних дій закладу освіти, що унеможливили належне проведення акредитаційної експертизи та/або розгляд акредитаційної справи відповідно до вимог цього Положення;

2) відкликання закладом освіти заяви про проведення акредитації освітньої програми. Таке відкликання можливе лише до утворення експертної групи для проведення акредитаційної експертизи.

У разі прийняття рішення про припинення акредитації освітньої програми відповідно до цього пункту заклад освіти може повторно звернутися із заявою про акредитацію цієї ж освітньої програми не раніше наступного навчального року.

8. У разі ухвалення рішення про акредитацію освітньої програми, у тому числі з визначенням «зразкова», Національне агентство видає закладу освіти сертифікат про акредитацію певної освітньої програми за формою та у порядку, встановленими Кабінетом Міністрів України.

Сертифікат про акредитацію освітньої програми може бути переоформлений з підстав, визначених частиною шостою статті 25 Закону України «Про вищу освіту», у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

У випадку внесення до ЄДЕБО другого запису про акредитовану освітню програму у зв'язку з обставинами, які не є підставою для переоформлення сертифіката про акредитацію освітньої програми, секретаріат Національного агентства за зверненням закладу освіти, яке подається засобами ЄДЕБО, поширює дію сертифіката про акредитацію відповідної освітньої програми на другий запис про неї у ЄДЕБО. У такому зверненні заклад освіти зазначає про дотримання ним вимог пункту 14 цього розділу.

9. У разі проведення одночасної акредитації кількох освітніх програм Національне агентство ухвалює окреме рішення щодо кожної освітньої програми.

10. Керівник закладу освіти, гарант освітньої програми, а також керівник і члени експертної групи можуть бути присутніми, у тому числі в дистанційній формі, на засіданнях ГЕР та на засіданнях Національного агентства, під час яких розглядається відповідна акредитаційна справа. Відомості про дату, час і місце засідання розміщуються в інформаційній системі Національного агентства. З моменту розміщення таких відомостей відповідні особи вважаються повідомленими про розгляд акредитаційної справи, однак їх відсутність на засіданні не перешкоджає розгляду справи.

11. Для забезпечення відкритості та прозорості акредитації оприлюднюються:

1) на офіційному вебсайті закладу освіти в машинозчитувальному форматі: відомості про самооцінювання відповідної освітньої програми – не пізніше ніж протягом 5 робочих днів із дня подання закладом освіти матеріалів для акредитації до Національного агентства;

програма роботи експертної групи у закладі освіти та повідомлення про дату, час і місце проведення відкритої зустрічі (якщо вона передбачена програмою) – не пізніше як на наступний робочий день після погодження програми відповідно до цього Положення;

рішення Національного агентства, експертний висновок відповідної ГЕР, звіт – упродовж десяти робочих днів після оприлюднення рішення Національного агентства в інформаційній системі Національного агентства.

Заклад освіти зобов'язаний забезпечити доступ до документів, визначених цим підпунктом, на своєму вебсайті не менше як протягом одного року після ухвалення Національним агентством рішення щодо акредитації

2) в інформаційній системі Національного агентства в машинозчитувальному форматі:

наказ про затвердження складу експертної групи для проведення акредитаційної експертизи певної освітньої програми (певних освітніх програм) – не пізніше наступного робочого дня після його підписання;

рішення Національного агентства, експертний висновок відповідної GER, звіт – впродовж десяти робочих днів після ухвалення Національним агентством відповідного рішення.

12. Після ухвалення остаточного рішення щодо акредитації освітньої програми секретаріат Національного агентства забезпечує підготовку акредитаційної справи до архівного зберігання в електронному вигляді та організацію роботи з архівними електронними документами.

Акредитаційна справа не належить до документів постійного або тривалого зберігання.

Національне агентство забезпечує постійний безоплатний вільний доступ до матеріалів акредитаційної справи через свою інформаційну систему.

13. Положення пунктів 11 та 12 цього розділу застосовуються з урахуванням вимог і обмежень, встановлених законодавством щодо оприлюднення інформації з обмеженим доступом, та розділом VII цього Положення.

14. У випадку зміни очікуваних програмних результатів навчання (компетентностей) акредитованої освітньої програми (крім випадку приведення їх у відповідність до стандарту вищої освіти та/або розширення очікуваних програмних результатів навчання), змінена освітня програма вважається новою освітньою програмою, щодо якої заклад освіти зобов'язаний внести відповідні відомості до ЄДЕБО. Така освітня програма підлягає новій акредитації у порядку, визначеному цим Положенням.

#### **IV. Правовий статус експертів**

1. До функцій експерта належить здійснення у закладі освіти відповідно до цього Положення акредитаційної експертизи освітньої програми.

Експерт – особа, яка володіє потрібними знаннями, навичками та іншими компетентностями у сфері забезпечення якості вищої освіти, що дають їй змогу ефективно здійснювати оцінювання якості освітніх програм та освітньої діяльності закладів освіти за цими програмами та розробляти рекомендації щодо удосконалення якості вищої освіти.

Національне агентство визначає порядок відбору осіб для формування Реєстру експертів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі – Реєстр експертів) та забезпечує його ведення.

Експерти добираються з числа науково-педагогічних, наукових працівників, представників роботодавців, а також здобувачів вищої освіти. Під час акредитації освітніх програм з галузей знань 21 «Ветеринарна медицина» та

22 «Охорона здоров'я» до здобувачів вищої освіти прирівнюються інтерни та лікарі-резиденти. Експерти з числа здобувачів вищої освіти можуть здійснювати функції експертів протягом дванадцяти місяців після втрати статусу здобувача вищої освіти.

Навчання експертів здійснюється Національним агентством.

Члени ГЕР не можуть виконувати функцій експертів щодо освітніх програм зі спеціальностей, розгляд акредитаційних справ з яких належить до компетенції відповідної ГЕР.

Члени Національного агентства можуть виконувати функції експертів винятково у випадку проведення повторної експертизи відповідно до пункту 5 розділу III цього Положення.

2. Експерти під час здійснення акредитаційної експертизи зобов'язані здійснювати свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

3. Експерти здійснюють функції з проведення акредитаційної експертизи на підставі наказу про утворення експертної групи. Оплата послуг експерта відбувається на підставі цивільно-правового договору, укладеного експертом з Національним агентством.

4. З метою підвищення кваліфікації експертів у сфері забезпечення якості вищої освіти Національне агентство проводить їх навчання та щорічну атестацію (перевірку кваліфікації).

Секретаріат Національного агентства забезпечує оцінювання діяльності експертів за результатами кожної проведеної акредитаційної експертизи.

5. Експерт повинен знати:

- 1) вимоги цього Положення;
- 2) Критерії;
- 3) правові засади функціонування закладів освіти;
- 4) Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти.

6. Експерт повинен володіти методами зовнішнього оцінювання якості освітніх програм та освітньої діяльності закладу освіти за відповідними програмами, у тому числі вміти:

- 1) оцінювати відповідність освітньої програми Критеріям;
- 2) аналізувати, систематизувати й узагальнювати інформацію, що стосується освітньої програми та діяльності закладу освіти за програмою;
- 3) здійснювати збір інформації шляхом інтерв'ювання, опитування, анкетування та інших методів, а також обробку й узагальнення цієї інформації;
- 4) проводити аналіз внутрішньої документації закладів освіти, пов'язаної з розробленням та реалізацією освітньої програми, а також програм практик, методичних матеріалів, розроблених для реалізації освітньої програми, інших матеріалів, що забезпечують якість освіти тощо;



- 5) оцінювати різноманітні ресурси закладу освіти та їх вплив на якість освіти;
- 6) розробляти обґрунтовані рекомендації щодо покращення якості освіти;
- 7) взаємодіяти в процесі проведення акредитаційної експертизи з іншими експертами, Національним агентством, закладом освіти;
- 8) складати звіт про результати акредитаційної експертизи.

7. Під час роботи експертної групи у закладі освіти з метою проведення акредитаційної експертизи експерт не має права:

- 1) харчуватися та проживати за рахунок закладу освіти, його працівників та/або здобувачів вищої освіти;
- 2) вимагати та/або отримувати неправомірну вигоду в будь-якій формі, у тому числі подарунки, від закладу освіти, його працівників або здобувачів вищої освіти чи третіх осіб;
- 3) спілкуватися з працівниками та здобувачами вищої освіти закладу авторитарно, не підтримувати атмосфери взаємної поваги;
- 4) розголошувати передчасно інформацію щодо висновків та результатів акредитаційної експертизи.

8. Експерту забезпечується можливість:

- 1) вносити пропозиції на розгляд Національного агентства щодо вдосконалення вимог до системи забезпечення якості вищої освіти, освітньої діяльності закладів освіти, Критеріїв, вимог, показників та порядку їх запровадження, внесення змін і доповнень до нормативно-правових актів у сфері забезпечення якості вищої освіти;
- 2) брати участь у засіданнях ГЕР та Національного агентства під час обговорення результатів акредитаційної експертизи, що здійснювалась за участі такого експерта, відповідно до вимог цього Положення;
- 3) брати участь у інших заходах, що проводяться Національним агентством.

9. Експерти, які порушили передбачені цим Положенням вимоги та/або не пройшли щорічну атестацію відповідно до пункту 4 цього розділу, вилучаються з Реєстру експертів за рішенням Національного агентства.

10. Національне агентство має право залучати до проведення акредитації міжнародних експертів – іноземних громадян, що мають досвід у сфері забезпечення якості вищої освіти, зокрема як експерти іноземних акредитаційних агентств чи агентств із забезпечення якості вищої освіти, що включені до Європейського реєстру із забезпечення якості вищої освіти (European Quality Assurance Register).

Міжнародним експертом не може бути громадянин держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом, або науковий, науково-педагогічний працівник закладу освіти, наукової установи такої держави, або закладу освіти, наукової установи з інвестиціями такої держави.

Порядок залучення міжнародних експертів визначається Національним агентством.

## **V. Акредитація освітніх програм іноземними акредитаційними агентствами та незалежними установами оцінювання і забезпечення якості вищої освіти**

1. В Україні визнаються сертифікати про акредитацію освітніх програм, видані іноземними акредитаційними агентствами чи агентствами забезпечення якості вищої освіти, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України (далі – визнані іноземні акредитаційні агентства), якщо проведення таких акредитацій не суперечить законодавству відповідної країни та передбачено статутними документами акредитаційного агентства.

2. Національне агентство може ініціювати зміни до переліку визнаних іноземних акредитаційних агентств.

3. У разі акредитації освітньої програми визнаним іноземним акредитаційним агентством Національне агентство за зверненням закладу освіти вносить відповідну інформацію до ЄДЕБО.

4. Для внесення до ЄДЕБО інформації про акредитацію освітньої програми визнаним іноземним акредитаційним агентством заклад освіти подає до секретаріату Національного агентства такі документи:

1) заяву, в якій вказано назву іноземного акредитаційного агентства, яке видало сертифікат про акредитацію освітньої програми, назву відповідної освітньої програми, її номер (ID) в ЄДЕБО, назву та номер спеціальності, в межах якої акредитована освітня програма;

2) копію сертифіката про акредитацію освітньої програми (іншого документа, що засвідчує таку акредитацію) та висновку (звіту, іншого документа з деталізованими результатами акредитації освітньої програми) іноземного акредитаційного агентства, який відповідає вимогам до акредитації, визначених в пункті 6 розділу I цього Положення;

3) переклад документів, визначених підпунктом 2 цього пункту, українською мовою.

5. Національне агентство розглядає подані документи та за відсутності підстав для їх повернення протягом одного місяця дає доручення секретаріату внести інформацію про акредитацію освітньої програми визнаним іноземним акредитаційним агентством до ЄДЕБО.

Подані документи повертаються закладу освіти у разі:

1) їх невідповідності вимогам положенням пункту 4 цього розділу;  
2) відсутності акредитаційного агентства, яке видало сертифікат про акредитацію, у переліку визнаних іноземних акредитаційних агентств;

3) неможливості однозначно за даними ЄДЕБО ідентифікувати освітню програму, про акредитацію якої видано сертифікат;

4) подання закладом освіти недостовірних документів.

З метою перевірки поданих документів секретаріат Національного агентства може звертатися до акредитаційного агентства, що видало сертифікат, інших юридичних і фізичних осіб та отримувати від них інформацію, необхідну для проведення такої перевірки.

Робота щодо внесення до ЄДЕБО інформації про акредитацію освітньої програми визнаним іноземним акредитаційним агентством здійснюється Національним агентством на безоплатній основі.

6. На строк дії сертифіката про акредитацію освітньої програми визнаним іноземним акредитаційним агентством заклад освіти має право видавати документи про вищу освіту за такою освітньою програмою.

7. Освітні програми, акредитовані визнаними іноземними акредитаційними агентствами, за ініціативою закладу освіти можуть бути акредитовані Національним агентством відповідно до цього Положення.

8. Національне агентство має право залучати до проведення процедури акредитації освітньої програми акредитовані ним незалежні установи оцінювання та забезпечення якості вищої освіти.

9. Акредитація освітніх програм незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти, акредитованими Національним агентством у встановленому законодавством порядку, відбувається згідно з Критеріями, визначеними цим Положенням.

10. Відомості про сертифікати про акредитацію освітніх програм, видані незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти, акредитованими Національним агентством у встановленому законодавством порядку, вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

## **VI. Фінансування акредитації**

1. У разі подання закладом освіти заяви до Національного агентства про проведення акредитації, відповідний заклад освіти зобов'язаний укласти з Національним агентством договір про надання послуг з акредитації освітньої програми (освітніх програм), де зазначається сума коштів, що її сплачує заклад освіти, визначена згідно з пунктом 2 цього розділу (далі – договір).

Національне агентство має право повернути заяву про проведення акредитації без реєстрації відповідно до абзацу другого пункту 5 розділу II цього Положення або призупинити здійснення акредитації, якщо заклад освіти не виконує свої зобов'язання за договором, відмовився від його укладання або розірвав договір, або існує кредиторська заборгованість закладу освіти перед Національним агентством за іншими аналогічними договорами.

2. Оплата за послуги з проведення акредитації у встановленому законодавством порядку зараховується на рахунок Національного агентства як власні надходження бюджетної установи і становить (розмірів прожиткового мінімуму):

- 1) у разі акредитації однієї освітньої програм – 23;
- 2) у разі одночасної акредитації двох освітніх програм – 39;
- 3) у разі одночасної акредитації трьох освітніх програм, акредитації освітньої програми, узгодженої між українським та іноземним закладами освіти, – 51.

3. Оплата послуг експертів за проведення ними акредитаційної експертизи здійснюється відповідно до цивільно-правових договорів, укладених Національним агентством з кожним експертом, залученим до проведення відповідної акредитаційної експертизи, на підставі акта приймання-передання наданих експертом послуг і становить (розмірів прожиткового мінімуму):

- 1) керівника експертної групи:
  - у разі акредитації однієї освітньої програм – 5,5;
  - у разі одночасної акредитації двох чи трьох освітніх програм, акредитації освітньої програми, узгодженої між українським та іноземним закладами освіти, – 6,5;
- 2) члена експертної групи:
  - у разі акредитації однієї освітньої програм – 4,5;
  - у разі одночасної акредитації двох чи трьох освітніх програм, акредитації освітньої програми, узгодженої між українським та іноземним закладами освіти, – 5,5.

Експерт, що проводив акредитаційну експертизу, має право за письмовою заявою відмовитися від оплати наданих ним послуг. У разі подання такої заяви оплата послуг відповідного експерта за проведення ним акредитаційної експертизи не здійснюється.

4. Оплата послуг членів ГЕР здійснюється на підставі цивільно-правових договорів. Сума вартості послуг, пов'язаних із розглядом галузевою експертною радою однієї акредитаційної справи визначається в розмірі 1,5 прожиткового мінімуму на кожну освітню програму. Порядок розподілу між членами ГЕР, зокрема доповідачеві, голові, заступнику голови та іншим членами ГЕР, та виплати їм коштів, визначених цим пунктом, визначається положенням про ГЕР, яке затверджується Національним агентством.

5. Залишок коштів на рахунках спеціального фонду, отриманих Національним агентством як плата за послуги з проведення акредитації (у тому числі на кінець бюджетного періоду), у встановленому законодавством порядку використовується для здійснення Національним агентством інших видатків, пов'язаних з його діяльністю, зокрема, але не виключно, для: виплати винагороди членам Національного агентства за укладеними з ними цивільно-правовими договорами; виплати матеріального заохочення працівникам Національного

агентства та його секретаріату; сплату єдиного соціального внеску, нарахованого на відповідні виплати; оплату відряджень; забезпечення участі спостерігачів в акредитаційній експертизі; навчання та професійний розвиток членів Національного агентства, ГЕР, експертів, працівників секретаріату Національного агентства; співпрацю Національного агентства з національними та міжнародними інституціями у сфері забезпечення якості вищої освіти та академічної доброчесності; створення та експлуатації офіційного вебсайту, модернізації та технічного обслуговування інформаційної системи; оплату комунальних послуг, енергоносіїв, витратних матеріалів, оргтехніки, канцелярських витрат, банківських послуг, послуг зв'язку; виконання поточного та капітального ремонту; придбання обладнання; здійснення інших витрат.

6. У випадку акредитації освітньої програми, що реалізується закладом освіти або його (територіально) відокремленим структурним підрозділом за межами України, або залучення до складу експертної групи міжнародного експерта, Національне агентство додатково до оплати послуг експертів у розмірі, визначеному пунктом 3 цього розділу, відшкодовує їм витрати (транспортні та на проживання), пов'язані з відвідуванням закладу освіти, на підставі підтвердних документів про здійснення таких витрат або самостійно здійснює оплату транспортних послуг та послуг з проживання експертів (крім випадків участі експерта в акредитаційній експертизі дистанційно)

У випадку залучення до складу експертної групи експерта з числа іноземних громадян, розмір оплати його послуг з проведення акредитаційної експертизи може бути збільшений за згодою між таким експертом, Національним агентством та закладом освіти.

У випадках, визначених у абзацах першому та другому цього пункту, оплата закладом освіти послуг з проведення акредитації, визначена відповідно до пункту 2 цього розділу, збільшується на:

1) розмір відшкодування або витрат, здійснених Національним агентством згідно з абзацом першим цього пункту, у розмірі, визначеному відповідними підтвердними документами;

2) різницю між розміром оплати послуг експерта з числа іноземних громадян, погодженим відповідно до абзацу другого цього пункту, та розміром оплати його послуг, визначеним згідно з пунктом 3 цього розділу.

Оплата закладом освіти витрат, зазначених у цьому пункті, не може перевищувати десяти розмірів прожиткового мінімуму.

## 7. Розмір плати за послуги:

1) Національного агентства, визначений пунктом 2 цього розділу зменшується:

а) на 5 відсотків, якщо голова або один із членів експертної групи, утвореної для проведення акредитаційної експертизи освітньої програми (освітніх програм), беруть участь в акредитаційній експертизі очно, а інші – дистанційно;

б) на 10 відсотків, якщо голова та усі члени експертної групи, утвореної для проведення акредитаційної експертизи освітньої програми (освітніх програм), беруть участь в акредитаційній експертизі дистанційно;

2) керівника, члена експертної групи, визначений пунктом 3 цього розділу, зменшується на 15 відсотків, якщо відповідно керівник або член експертної групи бере участь в акредитаційній експертизі дистанційно.

8. Під час розрахунку розміру оплати послуг відповідно до цього розділу, застосовується розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб в розрахунку на місяць, встановлений згідно з законодавством станом на 1 вересня – для обрахунку вартості послуг, які будуть надані під час проведення акредитації за заявами, поданими та зареєстрованими у відповідному навчальному році.

## **VII. Особливості роботи з інформацією з обмеженим доступом під час проведення акредитації**

1. У випадку наявності у матеріалах акредитаційної справи документів, що містять інформацію з обмеженим доступом, експертна група формується згідно з обмеженнями, зазначеними у пункті 7 розділу II цього Положення.

Якщо документи закладу освіти, що подаються до Національного агентства для проведення акредитації, містять службову або таємну інформацію, до Національного агентства в електронному вигляді через інформаційну систему подається та частина документів, що не містить такої інформації, із зазначенням підстав віднесення відповідної інформації до службової або таємної.

2. Документи закладу освіти або їх частини, що містять службову інформацію, подаються до секретаріату Національного агентства окремо з дотриманням визначених законодавством вимог.

Заклад освіти зобов'язаний у встановленому порядку надати доступ до документів, що містять службову інформацію, членам експертної групи, які проводить акредитаційну експертизу, під час їх роботи у закладі освіти.

Доступ членів ГЕР, працівників секретаріату та членів Національного агентства до таких документів під час опрацювання та розгляду акредитаційної справи забезпечується секретаріатом Національного агентства.

3. Документи закладу освіти або їх частини, що містять таємну інформацію, подаються до секретаріату Національного агентства окремо з дотриманням визначених законодавством вимог.

Режимно-секретне забезпечення Національного агентства під час роботи з документами, що містять таємну інформацію, може здійснювати уповноважений Національним агентством вищий військовий навчальний заклад (заклад вищої освіти зі специфічними умовами навчання). У такому випадку цей заклад забезпечує облік, зберігання та доступ до документів, що подаються до Національного агентства і містять таємну інформацію.

Заклад освіти надає доступ до документів, що містять таємну інформацію, членам експертної групи, які мають передбачений законодавством допуск до такої інформації.

Секретаріат Національного агентства, а у випадку, встановленому абзацом другим цього пункту, – уповноважений Національним агентством вищий військовий навчальний заклад (заклад вищої освіти зі специфічними умовами навчання), забезпечує доступ до документів, що містять таємну інформацію, членам ГЕР, працівникам секретаріату та членам Національного агентства, які мають передбачений законодавством допуск до такої інформації, під час опрацювання та розгляду акредитаційної справи.

4. Для ознайомлення експертної групи з документами, що містять інформацію з обмеженим доступом безпосередньо у закладі освіти, тривалість роботи експертної групи у закладі освіти може бути подовжена до п'яти днів у порівнянні з визначеною пунктом 13 розділу II цього Положення.

5. У разі, якщо проведення акредитації передбачає ознайомлення з інформацією з обмеженим доступом, звіт та експертний висновок ГЕР складаються із дотриманням визначених законодавством вимог.

У разі необхідності подання разом зі звітом та/або експертним висновком документів, що містять службову або таємну інформацію, такі документи або їх відповідні частини подаються окремо у порядку, визначеному пунктами 2 та 3 цього розділу.

6. Національне агентство та заклад освіти оприлюднюють документи, передбачені пунктом 11 розділу III цього Положення, у частині, доступ до якої не обмежений.

### **VIII. Особливості акредитації узгоджених освітніх програм**

1. Положення цього розділу застосовуються під час акредитації узгоджених між закладами вищої освіти (науковими установами) освітніх програм, включаючи освітні програми, узгоджені між українським та іноземним закладами освіти.

2. Заклади освіти, які реалізують узгоджену освітню програму, мають право звернутися для її акредитації до Національного агентства.

У випадку отримання сертифіката про акредитацію узгодженої освітньої програми визнаним іноземним акредитаційним агентством, відомості про нього вносяться до ЄДЕБО у порядку, визначеному у розділі V цього Положення.

3. Під час акредитації узгодженої освітньої програми:

1) відомості про самооцінювання освітньої програми готуються спільно закладами освіти, які реалізують відповідну освітню програму;

2) додатково до документів, визначених пунктом 4 розділу II цього Положення, надається копія угоди, яка стосується реалізації відповідної освітньої програми усіма задіяними закладами освіти;

3) заява про акредитацію подається одним з закладів освіти, що реалізовує відповідну освітню програму, із зазначенням у ній про згоду інших закладів освіти на проходження акредитації освітньої програми у Національному агентстві;

4) експертна група проводить акредитаційну експертизу, як правило, в одному закладі освіти, яким подано заяву про акредитацію, однак з обов'язковим залученням (з використанням засобів відеозв'язку або в інший спосіб) представників інших закладів освіти, що реалізують відповідну освітню програму;

5) освітня діяльність з реалізації відповідної освітньої програми за Критеріями оцінюється з огляду на ресурси усіх закладів освіти, що її реалізують.

4. Під час акредитації узгодженої освітньої програми, що узгоджена між українським та іноземним закладами освіти, додатково до особливостей, визначених пунктом 3 цього розділу:

1) Критерії застосовуються з урахуванням Європейського підходу до акредитації узгоджених (спільних) програм (European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes);

2) відомості про самооцінювання освітньої програми мають додатково містити інформацію про системи вищої освіти держав, у яких діють іноземні заклади освіти, що її реалізують;

3) експертна група формується у складі не менше чотирьох експертів, включаючи експерта з числа здобувачів вищої освіти та експерта з числа представників роботодавців;

4) до складу експертної групи обов'язково включається міжнародний експерт (міжнародні експерти) не менш як з однієї з держав, у яких діють іноземні заклади освіти, що реалізують узгоджену програму;

5) Національне агентство, одночасно з оприлюдненням звіту, експертного висновку ГЕР та власного рішення, оприлюднює їх стислий виклад англійською мовою.

## **IX. Оскарження рішення Національного агентства**

1. Рішення Національного агентства про акредитацію, умовну (відкладену) акредитацію або відмову в акредитації освітньої програми може бути оскаржене закладом освіти у порядку, визначеному і оприлюдненому Національним агентством. За результатами розгляду скарги Національне агентство приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення.

Рішення Національного агентства про повернення акредитаційної справи для повторного розгляду на ГЕР, призначення повторної акредитаційної експертизи окремому оскарженню не підлягає.



2. Рішення Національного агентства може бути оскаржене до суду у встановленому законодавством порядку.

У разі скасування (визнання протиправним або нечинним) у судовому порядку рішення Національного агентства за наслідками розгляду акредитаційної справи, Національне агентство повторно розглядає відповідну акредитаційну справу на своєму засіданні у порядку, встановленому розділом III цього Положення.

## **КРИТЕРІЇ** оцінювання якості освітньої програми

### **Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми**

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, відповідає місії та стратегії закладу освіти.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

4. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

### **Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми**

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

7. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, цілям та програмним результатам навчання.

9. Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою здобуття освіти (у разі її здійснення) узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

10. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти знань, навичок і компетентностей, направлених на досягнення Цілей сталого розвитку ООН до 2030 р.

### **Критерій 3.** Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов прийому, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу освіти.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості.

3. Якщо заклад освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих в інших закладах освіти у тому числі іноземних (зокрема під час академічної мобільності), таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному та міжнародному законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються.

Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства.

4. Якщо заклад освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються.

### **Критерій 4.** Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса, робочої програми навчальної дисципліни або в інший спосіб).

3. Заклад освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу освіти.

**Критерій 5.** Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, та оприлюднюються заздалегідь.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

4. У закладі освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

**Критерій 6.** Людські ресурси

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених ліцензійними умовами.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми, та послідовно застосовуються.

3. Заклад освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

4. Заклад освіти залучає до освітнього процесу професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

5. Заклад освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності.

### **Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси**

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо), навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя і здоров'я.

4. Заклад освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою.

5. Заклад освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою.

6. Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

### **Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми**

1. Заклад освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи громадського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше).

5. Система забезпечення якості закладу освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

7. В академічній спільноті закладу освіти формується культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

#### **Критерій 9. Прозорість та публічність**

Цей критерій застосовується з урахуванням вимог та обмежень щодо оприлюднення інформації з обмеженим доступом, встановлених законодавством.

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

2. Заклад освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

3. Заклад освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

#### **Критерій 10. Навчання через дослідження**

Цей критерій застосовується під час акредитації освітніх програм третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня вищої освіти.

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми відповідає науковим (творчим) інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької (творчої мистецької) та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань).

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників.

3. Заклад освіти спроможний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі.

4. Заклад освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо).

5. Заклад освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються.

7. Заклад освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.